

Veritabanı Programlama

Bölüm 6

Yedek Alma ve Geçici Sorgular

Dr. Öğr. Üyesi Murat TAŞYÜREK (kayubmprogramlama1@gmail.com)

9 Kasım 2023

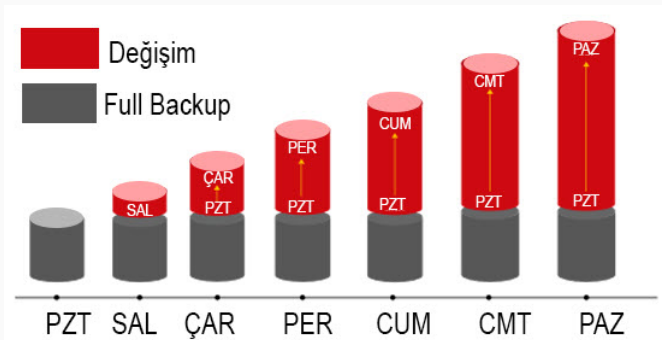
Kayseri Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

- **Yedekleme**, veritabanı üzerinde yer alan tüm verilerin kaybolma ve bozulma riskine karşı bir örneğinin saklanmasıdır.
- Verileri belli aralıklarla disk ya da belirlenmiş ortamlara kopyaladığı için veri kaybını minimum seviyeye indirir.
- Daha sonra bu yedeklenen veriler, ihtiyaç duyulduğunda geri yüklenerek olası veri kayıpları önlenmiş olur.
- 3 farklı Backup alma yöntemi vardır.
- Full Backup, Differential Backup ve Transaction Log Backup

- **Full Backup** veritabanımızda yaptığımız en son işlemten itibaren tüm verilerin bir kopyasını alır.
- Diğer backup yöntemlerinin çalışması için en son alınan **Full Backup** dosyası kullanılır.
- Sistem çalışırken online olarak **Full Backup** alınabilir.
- **Full Backup** alınırken sıkıştırma parametresi ile %95'lere kadar sıkıştırma yapılabilir.

Differential Backup

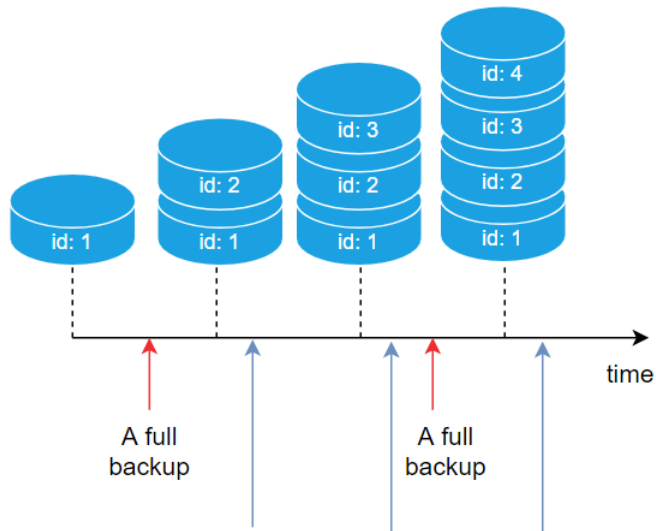
- **Differential Backup** en son alınan **Full Backup** ile şimdiki zaman arasındaki değişen verinin yedeğinin alınması anlamına geliyor.
- Full backup'a göre daha az yer tutar.
- Sadece backup alınan zamana dönebilir.

Transaction Log Backup

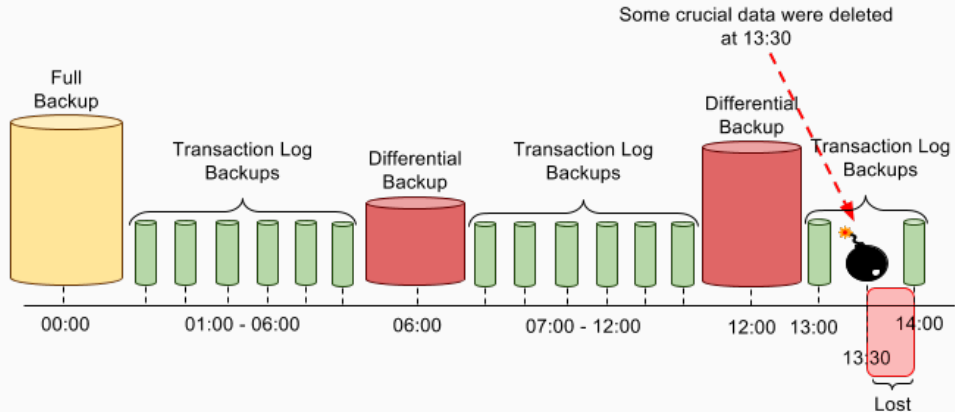
- **Transaction log** dosyasının yedeklenmesidir.
- **Transaction log file**'lar SQL Server içerisinde yapılan her türlü işlemin tutulduğu yerdir. SQL Server içerisindeki en önemli parçalardan biri denilebilir. Çünkü herhangi bir disaster recovery durumunda verilerin kurtarılmasını sağlar.
- **Transaction Log Backup**, en son alınan backup hangisi ise onunla arasındaki değişimi alır.
- **Transaction Log Backup**, Saniyelik olarak istediğimiz ana dönme imkanı sağlar.
- **Transaction Log Backup** çalışma mantığı, zincir halkaları gibi birbirine bağlıdır. Bu zincir halkalarından biri zarar görürse restore işlemi yapılmaz.

Transaction Log Backup

Kriktik Sistemlerin Yedeđi

- Büyük miktarda önemli verilen tutulduğu sistemlerin yedeği genellikle aşağıda görüldüğu şekilde yedeklenir.

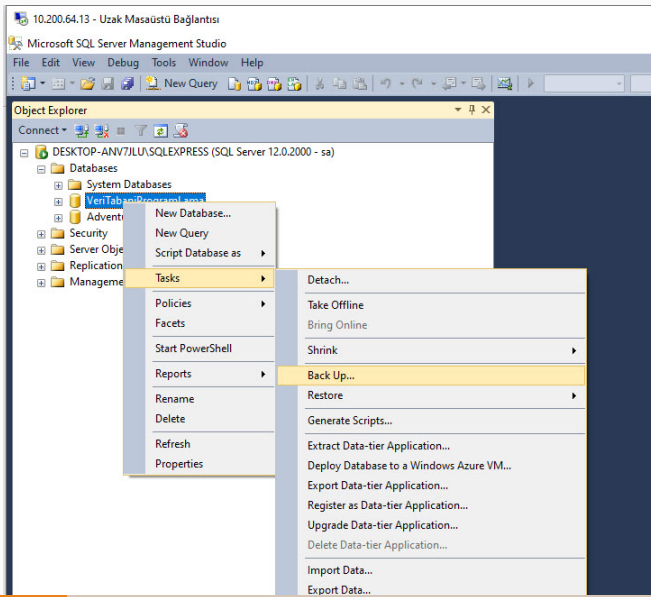

Full Backup Nasıl Alınır ?

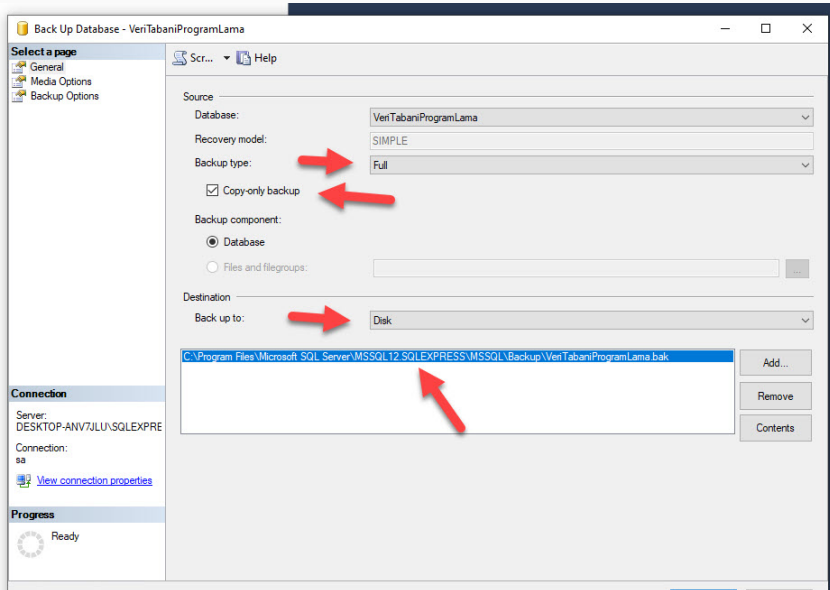
- **Full Backup** işlemi SQL Server Management Studio (SSMS) uygulaması üzerinde ilgili veritabanı sağ tıklanarak **Task - Back Up** menüsü seçilir.
- Ekran öncelik **Backup Type** seçilmelidir.
- Açılan Ekran da **Copy-only backup** seçilmelidir.
- **Copy-only backup**, geleneksel SQL Server yedeklemelerinin sırasından bağımsız bir SQL Server yedeklemesidir. Genellikle bir yedeklemenin alınması veritabanını değiştirir ve daha sonraki yedeklemelerin nasıl geri yükleneceğini etkiler.

SSMS Backup

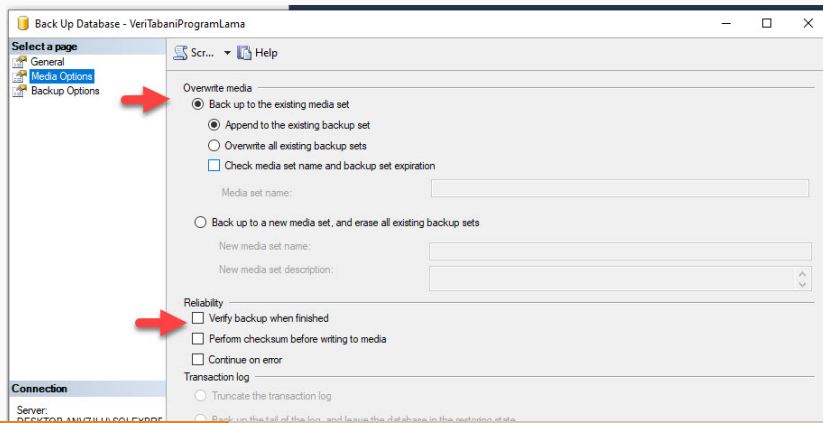

SSMS Backup Seçenekler

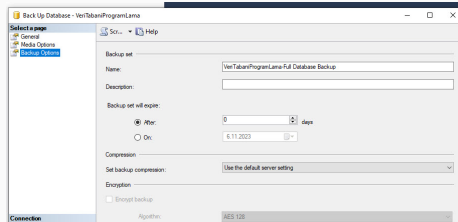
SSMS Backup Media Options

- **Overwrite media:** Alınacak olan backupın daha önce eğer varsa var olan bir backup setine mi eklensin yoksa yeniden mi oluşturulacağını belirtildiği ekrandır.
- **Reliability:** Backup işlemi bittiğinde düzgün alınıp alınmadığını kontrol ediyor.

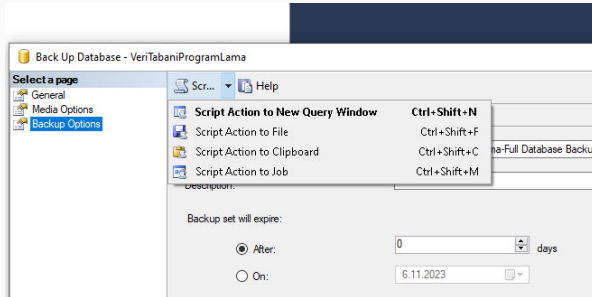
SSMS Backup Options

- **Backup set will expire:** Alınan backup dosya setini otomatik olarak kaç gün sonra silineceğini belirtiyoruz.
- **Compression:** Sıkıştırma işlemi yapılıp yapılmayacağını belirtiyoruz.
- **Encryption:** MSSQL Server veritabanlarımızı yedeklerken şifreleme (encryption) kullanmamıza olanak sağlıyor. Şifrelemeyi kullanma sebebimiz; backup'larımızın bulunduğu klasöre erişim sağlamış bir saldırganın backup dosyamızı kopyalasa bile içindeki verilere erişememesini sağlamaktır.

SSMS Backup

- Bütün ayarlamaları yaptıktan sonra OK tuşuna basarak yedeğimizi alıyoruz.
- Yapılan bu işlemleri SQL Script'ini alıp veritabanına otomatik olarak da yaptırabiliriz.
- Bunun için Scripts penceresinden ilgili ayarlarının SQL Scriptini oluşturabiliriz.

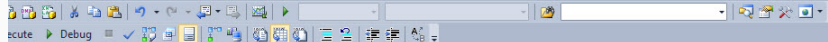

SSMS Backup Script

- SQL Scriptlerini kullanarak veritabanınızın yedeğini alabilirsiniz.
- Script içerisinde bulunan parameteleri değiştirerek menüde bulunan bütün ayarları yapabilirsiniz.
- Procedür veya Job tanımlayarak yedekleme işlemini otomatik olarak yaptırabilirsiniz.

SS.master (sa (52))* - Microsoft SQL Server Management Studio

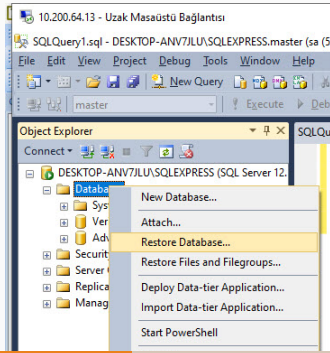
File Window Help


```
SQLQuery1.sql - DES...SS.master (sa (52))*  
--  
BACKUP DATABASE [VeriTabaniProgramLama]  
TO DISK = N'C:\Program Files\Microsoft SQL Server\MSSQL12.SQLEXPRESS\MSSQL\Backup\VeriTabaniProgramLama.bak'  
WITH COPY_ONLY, NOFORMAT, NOINIT,  
NAME = N'VeriTabaniProgramLama-Full Database Backup', SKIP, NOREWIND, NOUNLOAD, STATS = 10  
GO
```

SQL Server Restore İşlemleri

- İhtiyaç duyulduğunda *.bak isimli dosyalar kullanılarak veritabanları restore edilir.
- SQL Server Restore işlemi aldığımız backup'lar kullanılarak veritabanının yedekten dönme işlemine denir.
- Databases alanına tıklayarak **Restore Database** seçeneğine tıklanır.

Yedekten Dönme

- Daha önceden almış olunan yedekten dönülerek veritabanı kurtarılabilir veya sıfırdan veritabanı oluşturulabilir.
- Open-data olarak yayınlanan veritabanından *.bak uzantılı dosyayı indireceğiz ve veritabanı oluşturacağız ve örnekleri onun üzerinde yapacağız.
- <https://learn.microsoft.com/en-us/sql/samples/adventureworks-install-configure?view=sql-server-ver16&tabs=ssms> adresinden SQL Server 2014 için olan *.bak dosyasını dirmek için **tıklayınız**.
- 2014 kurulu olduğu için bunu seçiyoruz. Hangi sürüm kurulu ise ona uygun *.bak dosyasını seçiniz.

- Device seçenğinden indirdiğiniz *.bak isimli dosyayı seçin.
- Sıfırdan bir database oluşturduğumuz için database adı otomatik olarak dolu gelecektir.
- Ok tuşuna basarak veritabanı oluşturmanızı bekleyiniz.
- Sağ tarafta veritabanının oluştuğunu göreceksiniz.
- Projeler için veritabanınızı bu şekilde bir biriniz arasında paylaşabilirsiniz.

Yedekten Dönme

Restore Database - AdventureWorksDW2014

Ready

Select a page

- General
- Files
- Options

Script Help

Source

☐ Database:

☒ Device: D:\DropBox\Dropbox\Dersler\2023\VeritabanıProgramlama\Ders6\Data\ ...

Database: AdventureWorksDW2014

Destination

Database: AdventureWorksDW2014

Restore to: The last backup taken (25 Temmuz 2014 Cuma 13:14:01) Timeline...

Restore plan

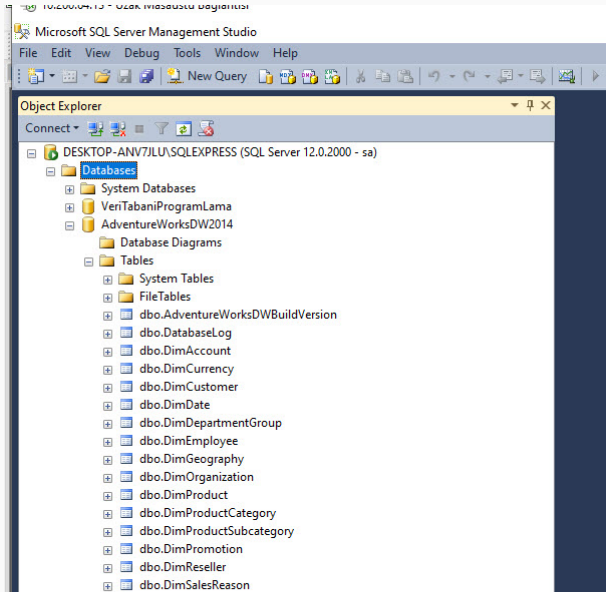
Backup sets to restore:

Restore	Name	Component	Type	Server	De
☒	AdventureWorksDW2014-Full Database Backup	Database	Full	VCG-SCULLEY\SQL2014MULTI	A

Connection

DESKTOP-ANV7JLU\SQLXPRESS [sa]

Oluşturulan Veritabanı

SQL Server Tarih ve Zaman Veri Tipleri

- Veritabanlarında en kolay ve en zor işlemlerden birisi Tarih veriler üzerinde çalışmaktadır. Tarih verisi ile çalışırken diğer verile göre 2 kat daha dikkatli olmanızı tavsiye ederim.
- Tarih formatı kullanılan bilgiayarın diline göre değiştiğinden dolayı formatı sağlam olarak hazırlanmamış ve tarih içeren sorgular genellikle sorun oluşturur.
- T-SQL'de **DATE** tarih tipinden veri saklamaya yarar. 01-01-0001 ile 31-12-9999 arasında tarih değeri alabilir. Tarih formatı aşağıda gösterildiği gibidir.

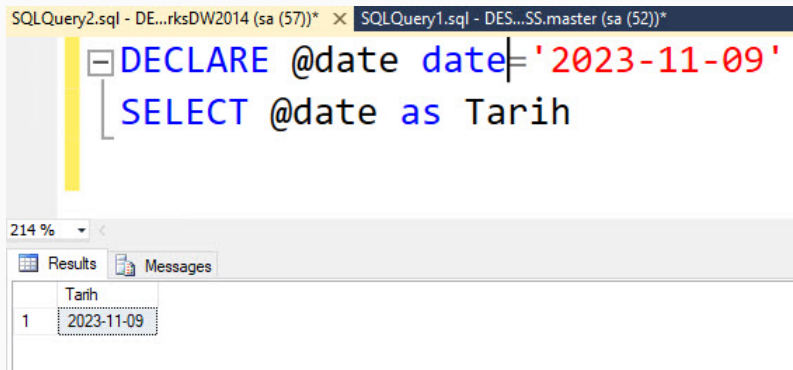
Format:

YYYY-MM-DD

Varsayılan Değer:

1900-01-01

T-SQL Tarih Formatı

The screenshot shows a SQL Server Enterprise Manager window with two tabs: 'SQLQuery2.sql - DE...rksDW2014 (sa (57))*' and 'SQLQuery1.sql - DES...SS.master (sa (52))*'. The active tab displays the following T-SQL code:

```
DECLARE @date date = '2023-11-09'  
SELECT @date as Tarih
```

Below the code editor, the 'Results' tab is selected, showing a table with one row and one column. The column is named 'Tarih' and the row contains the value '2023-11-09'.

	Tarih
1	2023-11-09

T-SQL Date ve DateTime

- Date ve DateTime farklı veri tipleridir. Time formatı gösterildiği gibidir.

Format :

hh:mm:ss [.nnnnnnnn]

Varsayılan Değer :

00:00:00

- Date sadece tarih (gün, ay, yıl) bilgisi içerirken DateTime tarih bilgisine ilaveten zaman bilgisini de (saat, dakika ve saniye bilgileri) içerir.

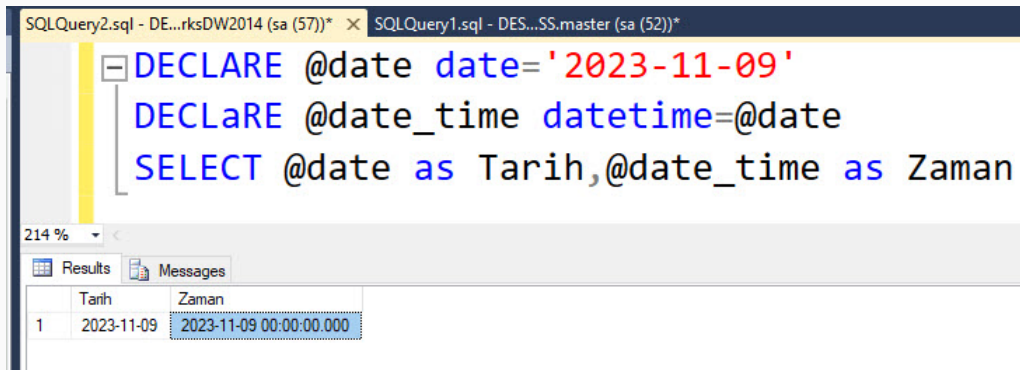
Format:

YYY-MM-DD hh:mm:ss [.nnn]

Varsayılan Değer:

1900-01-01 00:00:00

T-SQL Date ve DateTime

The screenshot displays the SQL Server Enterprise Manager interface. At the top, two query windows are open: 'SQLQuery2.sql - DE...rksDW2014 (sa (57))*' and 'SQLQuery1.sql - DES...SS.master (sa (52))*'. The active window shows the following T-SQL code:

```
DECLARE @date date='2023-11-09'  
DECLaRE @date_time datetime=@date  
SELECT @date as Tarih,@date_time as Zaman
```

Below the code editor, the 'Results' tab is selected, showing a zoom level of 214%. The results are displayed in a table with two columns: 'Tarih' and 'Zaman'.

	Tarih	Zaman
1	2023-11-09	2023-11-09 00:00:00.000

T-SQL Tarih Verileri İle Çalışma

- Veritabanı işlemlerinde tarih ve saat gibi zaman bilgilerinin önemi yüksektir.
- Bu tür veriler farklı dil ve kültürlerle göre şekillenen ve formatlanması gereken verilerdir.
- Bu nedenle, SQL Server gibi büyük veritabanlarında tarih-saat işlemlerini gerçekleştirecek çok sayıda veri tipi ve fonksiyon vardır.
- Farklı istemcilere sahip ve çok dilli (Türkçe, İngilizce vb.) uygulamaların tek bir veritabanını kullanıyor olması tarih-saat verilerinin doğru yönetilmesini gerektirir.

T-SQL Tarih Verileri İle Çalışma

- **GETDATE():** Bu bir fonksiyondur ve SQL Server'ın çalıştığı sistemin anlık tarihini getirir. **FORMAT()** fonksiyonu, genel olarak tarih bilgilerini farklı kültür formatlarında görüntülemek için kullanılır. Bu fonksiyonları kullanmadan önce tarih ve saat kısaltmalarını bilmek gerekir.
- **dd:** Ayın günü (rakam)
- **MM:** Yılın ayı (rakam)
- **yyyy:** Yıl (rakam)
- **HH:** saat (rakam)
- **mm:** dakika (rakam)
- **ss:** saniye (rakam)

T-SQL DateTime

SQLQuery2.sql - DE...rksDW2014 (sa (57)) x SQLQuery1.sql - DES...ss.master (sa (52))

```
DECLaRE @date_time datetime  
SET @date_time=GETDATE()  
SELECT Format(@date_time, 'dd.MM.yyyy HH:mm:ss')
```

214 %

Results Messages

(No column name)	
1	07.11.2023 23:46:43

- **CAST** ve **CONVERT** fonksiyonları ile tarih ve metin ifadeleri arasında dönüşüm yapılır.

Syntax

```
CAST(expression AS datatype(length))
```

Syntax

```
CONVERT(data_type(length), expression, style)
```

T-SQL DateTime CONVERT

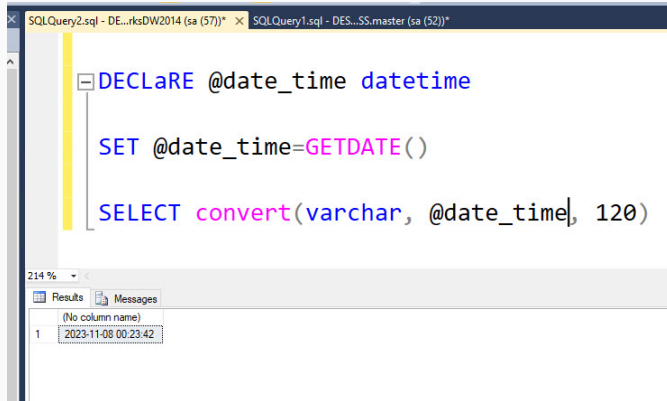
Parameter Values

Value	Description																																
<i>data_type</i>	Required. The datatype to convert <i>expression</i> to. Can be one of the following: bigint, int, smallint, tinyint, bit, decimal, numeric, money, smallmoney, float, real, datetime, smalldatetime, char, varchar, text, nchar, nvarchar, ntext, binary, varbinary, or image																																
<i>(length)</i>	Optional. The length of the resulting data type (for char, varchar, nchar, nvarchar, binary and varbinary)																																
<i>expression</i>	Required. The value to convert to another data type																																
<i>style</i>	<p>Optional. The format used to convert between data types, such as a date or string format. Can be one of the following values:</p> <p>Converting datetime to character:</p> <table><tr><th>Without century</th><th>With century</th><th>Input/Output</th><th>Standard</th></tr><tr><td>0</td><td>100</td><td>mon dd yyyy hh:miAM/PM</td><td>Default</td></tr><tr><td>1</td><td>101</td><td>mm/dd/yyyy</td><td>US</td></tr><tr><td>2</td><td>102</td><td>yyyy.mm.dd</td><td>ANSI</td></tr><tr><td>3</td><td>103</td><td>dd/mm/yyyy</td><td>British/French</td></tr><tr><td>4</td><td>104</td><td>dd.mm.yyyy</td><td>German</td></tr><tr><td>5</td><td>105</td><td>dd-mm-yyyy</td><td>Italian</td></tr><tr><td>6</td><td>106</td><td>dd mon yyyy</td><td>-</td></tr></table>	Without century	With century	Input/Output	Standard	0	100	mon dd yyyy hh:miAM/PM	Default	1	101	mm/dd/yyyy	US	2	102	yyyy.mm.dd	ANSI	3	103	dd/mm/yyyy	British/French	4	104	dd.mm.yyyy	German	5	105	dd-mm-yyyy	Italian	6	106	dd mon yyyy	-
Without century	With century	Input/Output	Standard																														
0	100	mon dd yyyy hh:miAM/PM	Default																														
1	101	mm/dd/yyyy	US																														
2	102	yyyy.mm.dd	ANSI																														
3	103	dd/mm/yyyy	British/French																														
4	104	dd.mm.yyyy	German																														
5	105	dd-mm-yyyy	Italian																														
6	106	dd mon yyyy	-																														

T-SQL DateTime CONVERT

7	107	Mon dd, yyyy	-
8	108	hh:mm:ss	-
9	109	mon dd yyyy hh:mi:ss:mmmAM (or PM)	Default + millisec
10	110	mm-dd-yyyy	USA
11	111	yyyy/mm/dd	Japan
12	112	yyyymmdd	ISO
13	113	dd mon yyyy hh:mi:ss:mmm	Europe (24 hour clock)>
14	114	hh:mi:ss:mmm	24 hour clock
20	120	yyyy-mm-dd hh:mi:ss	ODBC canonical (24 hour clock)
21	121	yyyy-mm-dd hh:mi:ss:mmm	ODBC canonical (24 hour clock)
	126	yyyy-mm-ddThh:mi:ss:mmm	ISO8601
	127	yyyy-mm-ddThh:mi:ss:mmmZ	ISO8601 (with time zone Z)
	130	dd mon yyyy hh:mi:ss:mmmAM	Hijri

T-SQL DateTime CONVERT

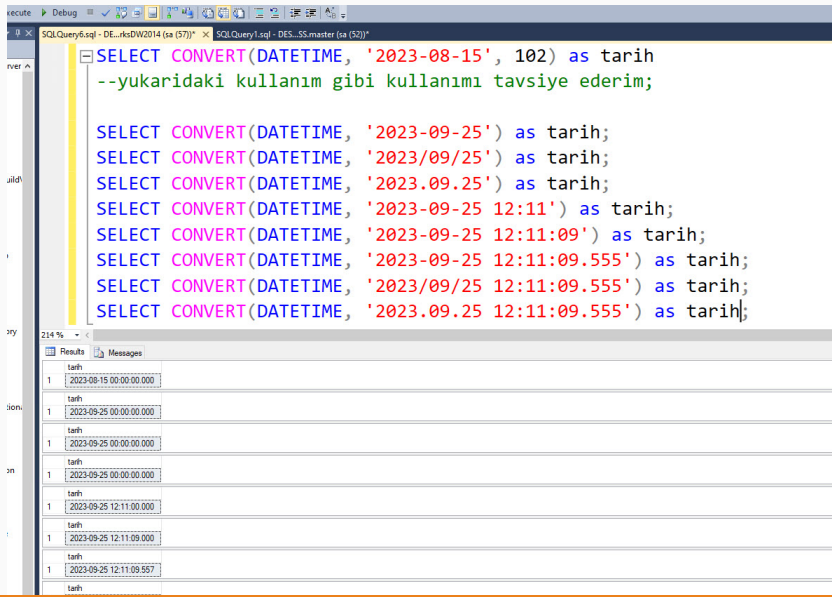
The screenshot shows a SQL Server Enterprise Manager interface. At the top, there are two tabs: 'SQLQuery2.sql - DE...rksDW2014 (sa (57))*' and 'SQLQuery1.sql - DES...SS.master (sa (52))*'. The active window displays the following T-SQL code:

```
DECLARE @date_time datetime  
  
SET @date_time=GETDATE()  
  
SELECT convert(varchar, @date_time, 120)
```

Below the code editor, the 'Results' tab is selected, showing a single row of data. The column header is '(No column name)' and the value is '2023-11-08 00:23:42'.

(No column name)
2023-11-08 00:23:42

T-SQL DateTime CONVERT

The screenshot displays the SQL Server Enterprise Manager interface. The top pane shows a query window with the following T-SQL code:

```
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023-08-15', 102) as tarih  
--yukaridaki kullanım gibi kullanımı tavsiye ederim;  
  
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023-09-25') as tarih;  
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023/09/25') as tarih;  
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023.09.25') as tarih;  
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023-09-25 12:11') as tarih;  
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023-09-25 12:11:09') as tarih;  
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023-09-25 12:11:09.555') as tarih;  
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023/09/25 12:11:09.555') as tarih;  
SELECT CONVERT(DATETIME, '2023.09.25 12:11:09.555') as tarih;
```

The bottom pane shows the results of the query, with the 'Results' tab selected. The results are displayed in a table with two columns: 'tarih' and an implicit ID column. The data rows are as follows:

	tarih
1	2023-08-15 00:00:00.000
1	2023-09-25 00:00:00.000
1	2023-09-25 00:00:00.000
1	2023-09-25 00:00:00.000
1	2023-09-25 12:11:00.000
1	2023-09-25 12:11:09.000
1	2023-09-25 12:11:09.557
1	2023-09-25 12:11:09.557
1	2023-09-25 12:11:09.557

T-SQL DateTime FORMAT

SQLQuery2.sql - DE...rksDW2014 (sa (57)) * SQLQuery1.sql - DES...SS.master (sa (52)) *

```
DECLARE @tarih DATETIME = GETDATE()  
SELECT FORMAT ( @tarih, 'd', 'tr-TR' ) AS 'Türkçe'  
      , FORMAT ( @tarih, 'd', 'en-US' ) AS 'Amerikan İngilizcesi'  
      , FORMAT ( @tarih, 'd', 'en-gb' ) AS 'İngiltere İngilizcesi'  
      , FORMAT ( @tarih, 'd', 'de-de' ) AS 'Almanca'  
      , FORMAT ( @tarih, 'd', 'zh-cn' ) AS 'Çince';  
  
SELECT FORMAT ( @tarih, 'D', 'tr-TR' ) AS 'Türkçe'  
      , FORMAT ( @tarih, 'D', 'en-US' ) AS 'Amerikan İngilizcesi'  
      , FORMAT ( @tarih, 'D', 'en-gb' ) AS 'İngiltere İngilizcesi'  
      , FORMAT ( @tarih, 'D', 'de-de' ) AS 'Almanca'  
      , FORMAT ( @tarih, 'D', 'zh-cn' ) AS 'Çince';
```

214 %

Results Messages

	Türkçe	Amerikan İngilizcesi	İngiltere İngilizcesi	Almanca	Çince
1	8.11.2023	11/8/2023	08/11/2023	08.11.2023	2023/11/8

	Türkçe	Amerikan İngilizcesi	İngiltere İngilizcesi	Almanca	Çince
1	8 Kasım 2023 Çarşamba	Wednesday, November 8, 2023	08 November 2023	Mittwoch, 8. November 2023	2023年11月8日